

Contactpersoon: mevr. K.M. Verhage
Afdeling/Team: Strategie & Beleid
E-mail: post@heerhugowaard.nl

Ons kenmerk: Bij21-0046
Zaaknummer: Cbb210056

RAADSINFORMATIEBRIEF

Aan de Gemeenteraad van Heerhugowaard

Onderwerp: Raadsinformatiebrief Oplevering fase 2 JeugdzorgPlus en inspectie Antonius

Heerhugowaard, 11 februari 2021

Geachte leden van de gemeenteraad van Heerhugowaard,

Kennisnemen van

Hierbij willen we u informeren over twee zaken rondom de JeugdzorgPlus uitgevoerd door Horizon, te weten een onlangs uitgevoerde inspectie op de JeugdzorgPlus-locatie Antonius en de realisatie van fase 2 van het JeugdzorgPlus-traject. Deze informatiebrief sluit aan op uw motie van 15 december 2020.

Kernboodschap

Realisatie fase 2

In het addendum dat ten grondslag ligt aan de contractverlenging met Horizon, is een aantal afspraken gemaakt over de realisatie van fase 2 van JouwZorg. Zoals u weet bestaat het JeugdzorgPlus-traject van Horizon uit twee fases, namelijk de gesloten fase 1 in Antonius en fase 2 het vervolg waarin andersoortige behandelingen onder regie van Horizon worden ingezet. Dit is hulp zonder geslotenheid en op vrijwillige basis.

Fase 2 bestaat uit diverse diensten (producten), maar deze waren om verschillende redenen tot op heden onvoldoende of niet ontwikkeld waardoor jeugdigen niet een volledig JeugdzorgPlus-traject konden volgen. Hierover bent u meerdere malen geïnformeerd, in raadsvragen en de (tussen)evaluaties.

In het addendum zijn derhalve concrete afspraken gemaakt waarmee Horizon verplicht werd om de diensten uit fase 2 te realiseren. In de considerans van het addendum staat:

“dat Opdrachtnemer op 1 januari 2021 alle diensten inzake JouwZorg fase 2 - als omschreven in de inschrijving van 14 september 2018 en aanvullend in haar brief van 1 juli 2020 – heeft gerealiseerd”. In artikel 1, eerste lid, is het volgende gesteld: “Op 15 januari 2021 zullen partijen met inachtneming van de ontwikkelopgave van de onderwijszorgtrajecten beoordelen of de realisatie van JouwZorg fase 2 door Opdrachtnemer is bereikt”.

Op 15 januari 2021 heeft de ambtelijke werkgroep een schouw gedaan om te bezien of de afspraken uit het addendum zijn nagekomen. Op basis van de informatie die de werkgroep heeft gekregen en op basis van hetgeen de werkgroep heeft gezien kan gesteld worden dat de diensten gerealiseerd zijn en de onderwijszorgtrajecten in ontwikkeling zijn.

Dit betekent concreet dat per direct alle overeengekomen diensten ingezet kunnen worden:

1. drie studio's en één appartement in Horizon-locatie Antonius;
2. intensieve ambulante behandeling door een multidisciplinair team;
3. specialistisch zorgaanbod door andere aanbieders onder zorgregie van Horizon;
4. therapeutische gezinsvormen;
5. intensieve gezinsbehandeling op twee locaties in Hoorn;
6. JouwzorgPlus op Horizon-locatie Antonius;
7. onderwijszorgtraject.

Ten behoeve van het specialistische aanbod door andere zorgaanbieders en therapeutische gezinsvormen (pleegzorg en gezinshuizen) heeft Horizon diverse raamovereenkomsten afgesloten. Op dit moment zijn er vijftien raamovereenkomsten voor het specialistische zorgaanbod door andere instellingen en één raamovereenkomst voor pleegzorg/gezinshuizen. Dit dekt in vele gevallen de hulpvraag. Horizon wil de keuzevrijheid zo groot mogelijk maken en zal ook in de toekomst het aantal raamovereenkomsten met jeugdhulpaanbieders uitbreiden. Het onderwijszorgtraject betreft een project waarin Horizon samenwerkt met het onderwijs en de samenwerkingsverbanden om voor iedere jongere een individueel geïntegreerd onderwijs-zorg traject zo thuisnabij mogelijk te kunnen bieden. Dit project maakt tevens onderdeel uit van het experimenteertraject OCW/VWS als één van de drie landelijke pilots in de ontwikkeling van integrale onderwijszorg trajecten in aansluiting op en/of als alternatief voor JeugdzorgPlus.

Vervolgstappen

Het is goed dat fase 2 JouwZorg van Horizon nu staat. De uitvoering hiervan wordt nauwgezet gemonitord. Hiervoor is afgesproken dat Horizon een aanzienlijke hoeveelheid data op gaat leveren, wat weliswaar geen eenvoudige opgave is, maar noodzakelijk om te kunnen doorontwikkelen. Uw gemeenteraad wordt via de tussenevaluatie 2021 (verwacht in augustus 2021) over de uitvoering van het addendum geïnformeerd. (De gemeenteraden ontvangen medio april 2021 de eidevaluatie over het afgelopen jaar).

Inspectierapport Antonius

Middels de raadsmemo van 13 oktober 2020 bent u geïnformeerd dat de NHN-gemeenten bij de Inspectie van Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) een verzoek hebben ingediend om een vervroegde inspectie te laten plaatsvinden bij Antonius. De IGJ had daarbij aangegeven dat zij na een zorgvuldige afweging van alle signalen geen reden zag om een vervroegde inspectie uit te voeren en dat een reguliere inspectie reeds gepland stond.

Het inspectiebezoek heeft op 16 november 2020 plaatsgevonden. Het inspectierapport is op 11 februari 2021 openbaar en kunt u downloaden via <https://www.igj.nl/zorgsectoren/jeugd/publicaties/rapporten/2021/02/11/horizon-jeugdzorg-en-onderwijs-locatie-antonius-jeugdzorgplus-bakkum> .

Werkwijze

De IGJ heeft voor deze inspectie een andere werkwijze aangehouden. Doorgaans toetst de IGJ in totaal 52 kernverwachtingen hangende onder vijf thema's uit het toetsingskader verantwoorde jeugdhulp. Deze vijf thema's zijn Uitvoering hulp, Veiligheid, Leefklimaat, Cliëntenpositie en

Bestuurlijke organisatie. Dit jaar heeft de IGJ een selectie van dertien kernverwachtingen gemaakt. Deze dertien verwachtingen zijn geselecteerd op basis van signalen uit eerdere onderzoeken bij JeugdzorgPlus-locatie en op basis van meldingen van derden op landelijk niveau. Deze wijze van inspecteren is in de afgelopen periode in totaal bij negen JeugdzorgPlus-locaties uitgevoerd.

Samenvatting van het inspectierapport

Thema	Totaal aantal kernverwachtingen	Voldoende	Voldoende met aandachtspunt	Onvoldoende
Uitvoering jeugdhulp	7	5	1	1
Veiligheid	2	1	1	
Leefklimaat	2		1	1
Cliëntenpositie	0			
Bestuurlijke organisatie	2	1		1

Zeven van de dertien kernverwachtingen kregen een voldoende. Antonius scoorde een voldoende op de volgende kernverwachtingen:

1. professionals bieden hulp die aansluit bij de relevante ontwikkelingstaken van de jeugdigen en de problematiek van de jeugdigen en hun ouders;
2. professionals werken volgens de richtlijnen van de beroepsgroep;
3. professionals werken doelgericht en planmatig;
4. professionals bejegenen jeugdigen en hun ouders met respect en nemen hen serieus bij de uitvoering van de hulp;
5. professionals zijn in het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen getraind;
6. professionals schatten de veiligheidsrisico's van de jeugdigen systematisch in;
7. de aanbieder biedt professionals de mogelijkheid kennis en vaardigheden actueel te houden.

De volgende drie verwachtingen scoorden een voldoende, maar kregen wel een opmerking (aandachtspunt) mee:

8. professionals zetten de hulp tijdig in. Het aandachtspunt is erop gericht dat jongeren lang moeten wachten voordat er met (GGZ-)zorg gestart wordt;
9. professionals hebben een actueel beeld van de veiligheid van de jeugdigen. Het aandachtspunt is erop gericht dat Horizon beter zicht heeft op de risico's. Door de methodiek Jouw Zorg moeten medewerkers voortdurend een inschatting maken van de veiligheid van de jeugdige en de samenleving in de buitenwereld. Hier moet het zicht van de medewerkers op de jeugdige goed op zijn afgestemd;
10. de leefomgeving is schoon, passend en veilig. Het aandachtspunt is erop gericht dat er een aantal ruimtes - zoals de sportaccommodatie - niet schoon zijn en de onwenselijke aanwezigheid van tralies voor de ramen.

Op drie van de dertien kernverwachtingen scoort Antonius een onvoldoende. Dit betekent dat Antonius de volgende punten op korte termijn moet verbeteren:

1. professionals passen vrijheidsbeperkende maatregelen toe conform de geldende instructies en procedures. De visie binnen Antonius is om zo min mogelijk vrijheidsbeperkende maatregelen in te zetten. Hiernaast vindt de inspectie het positief dat er geen afzonderingsruimtes zijn. Uit het onderzoek blijkt dat er op het gebied van terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen desondanks nog winst te behalen is. Dit is erop gericht dat jongeren nu twee vaste verplichte kamermomenten hebben en dit is onwenselijk;
2. jeugdigen leiden een voor hen zo gewoon mogelijk leven, inclusief onderwijs en vrijetijdsbesteding. Dit is erop gericht dat het onderwijs niet op een voor hen passend niveau wordt geboden en dat jongeren zich na schooltijd vervelen;
3. de aanbieder zet professionals in die aantoonbaar zijn geschoold voor de functie die zij uitoefenen. Dit is erop gericht dat de helft een niet zorg-gerelateerd diploma heeft (veel

zijn bezig met een EVC-traject met als doel het verkrijgen van een ervaringscertificaat) en dat er medewerkers zonder zorg-diploma alleen op de groep staan.

Vervolgstappen

Het is de realiteit dat een JeugdzorgPlus-locatie niet in een keer op alle verwachtingen voldoende scoort. Zeker in dit geval als men bedenkt dat de IGJ juist die kernverwachtingen heeft gekozen waar landelijk de grootste zorgen over zijn. Gemeenten zijn niet ontevreden over het inspectierapport, wel is het duidelijk dat de verbeter -en aandachtspunten direct opgepakt moeten worden. Hiertoe moet Horizon uiterlijk 27 januari aanstaande een verbeterplan met concrete stappen aanleveren bij de inspectie. De IGJ beoordeelt vervolgens het plan op volledigheid, ambitie en realisme. Op basis van het verbeterplan bepaalt de IGJ het vervolgtoezicht.

De NHN-gemeenten hebben nauw contact met Horizon en de inspectie. Alle partijen zijn positief gestemd om gezamenlijk de kwaliteit naar een hoger plan te trekken. De gemeenten willen meekijken met het verbeterplan van Horizon en volgen nauwgezet het vervolgtoezicht door de inspectie.

Op 25 januari 2021 heeft de contractmanager contact gezocht met de inspectie van Onderwijs met als doel de doorontwikkeling/verbetering van het onderwijs te stimuleren. De inspectie van Onderwijs en de inspectie van Gezondheid en Jeugd werken nauw samen, maar voeren doorgaans separaat inspecties uit. De inspectie van Onderwijs kent het rapport van de IGJ. De inspectie van Onderwijs gaat op 11 februari het onderwijs op de locatie Antonius inspecteren. Het is een 'beperkt onderzoek'. Dat wil zeggen dat ze een aantal gesprekken voeren met directie, leraren en jongeren over de ontwikkelingen en knelpunten en over wat nodig is om het onderwijs aan de gewenste kwaliteit te laten voldoen. Er wordt dan gesproken over de organisatie bij kleinschaligheid, waar de school nu staat en de eventuele dilemma's. Als er (ernstige) tekortkomingen zijn, dan wordt dit wel benoemd en moet het schoolbestuur dit verbeteren. Het verslag van deze inspectie is niet openbaar. Aan het einde van dit schooljaar (juni-juli 2021) volgt een reguliere inspectie, met oordeel. Daarin wordt de kwaliteit van het onderwijs beoordeeld. Het rapport van dit onderzoek is wel openbaar.

Daar waar de verbeterpunten ook de gemaakte (contractuele) afspraken met de achttien NHN-gemeenten raken, zal contractmanagement dit oppakken. U kunt hierbij denken aan de verbeteringen m.b.t. het tijdig inzetten van jeugdhulp, onderwijs op passend niveau en opgeleid personeel. Daarnaast wordt in de inhoudelijke kwartaalgesprekken, waarin de inhoudelijke doorontwikkeling van de JeugdzorgPlus centraal staat, een aantal punten besproken. In dit gesprek wordt aandacht geschonken aan de momenten van verplichte afzondering, risicotaxatie en het programma na schooltijd.

Communicatie

Uw gemeenteraad wordt via de tussenevaluatie 2021 (verwacht in augustus 2021) over de uitvoering van het addendum geïnformeerd. (De gemeenteraden ontvangen medio april 2021 de eidevaluatie over het afgelopen jaar).

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend
Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,
de secretaris, de burgemeester,

M.J. Diependaal

A.B. Blase